

หลักพิสูจน์ หลักภาษา

ตอบคำถามคาใจหลักภาษาไทยแต่ละเรื่อง
เล่มเดียวปรับใช้ได้ทุกระดับ
พกติดตัวไว้เหมือนมีครูภาษาไทยไปด้วย

ครูต้น
วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์

หลักพิสูจน์ หลักภาษา

วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์(ครูต้น)

พิมพ์ครั้งที่ 1	มิถุนายน 2562
ชื่อหนังสือ	หลักพิสูจน์ หลักภาษา
ISBN	978-616-497-124-0
จัดทำโดย	วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์(ครูต้น)
จำนวนพิมพ์	300 เล่ม
พิมพ์ที่	ธนภณ การพิมพ์ 193/341 ม.4 ต.แม่เหียะ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50100 โทร. 08-4176-0500 (Tanaponprinting@gmail.com)
ออกแบบปก	พงษ์พัฒน์ พันธุ์สุข(ก้อง อาเซียน)
ราคา	190 บาท

คำนำ

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อจะนำเสนอเนื้อหาหลักภาษาไทยที่มักมีคนสงสัยและสอบถามเข้ามาในเพจครูต้น ภาษาไทย เชียงใหม่ หรือโทรศัพท์มาสอบถามส่วนตัว มาเขียนอธิบายไว้ในที่เดียวกัน ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าคำถามหลายๆข้อนั้นมักซ้ำกัน ประกอบกับมีคุณครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาอยากได้หนังสือเพื่อใช้อ่านประกอบการสอนภาษาไทย เพราะคุณครูบางท่านไม่ได้จบเอกภาษาไทยโดยตรง ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงถือได้ว่าเป็นหนังสือที่สามารถปรับใช้ได้กับทุกระดับและสามารถใช้ได้กับทุกคนที่มีคำถามเกี่ยวกับหลักภาษาไทย แต่ถ้าหากผู้อ่านต้องการทราบเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาไทยให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นก็ควรหาหนังสือที่คณาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิได้เขียนไว้มาอ่านเพิ่มเติม ส่วนหนังสือที่ครูต้นได้เขียนไว้เพื่อใช้อ่านประกอบกับเล่มนี้คือ “ครูไทยใช้เล่มนี้” เป็นหนังสือที่อธิบายเนื้อหาภาษาไทยตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับลึก ใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบได้ หรือถ้าอยากได้เทคนิคการทำข้อสอบก็อ่านหนังสือ “สูตรลับ UP คะแนนภาษาไทย ม.ปลาย” ของสำนักพิมพ์อมรินทร์ และ “สรุปไทยใช้สอบ” เป็นฉบับ E-Book สามารถสั่งซื้อทางแอป Ookbee (สามารถค้นชื่อผู้เขียนได้จะพบหนังสืออีกหลายเล่ม)

ครูต้นหวังว่าผู้อ่านที่ซื้อหนังสือเล่มนี้ไปอ่านจะได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด เพราะครูต้นตั้งใจเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาและคิดว่าคำตอบในหนังสือเล่มนี้ตลอดจนถึงแนวทางที่แนะนำไว้ในหนังสือจะช่วยพัฒนาเด็กไทยและครูภาษาไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป หากผู้อ่านมีข้อสงสัยหรือพบข้อผิดพลาดในหนังสือเล่มนี้สามารถแจ้งหรือสอบถามโดยตรงได้ที่ครูต้นนะครับ(081-5954166)

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ณ โรงเรียนพิจิตรพิทยาคมและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่(โดยเฉพาะภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)ที่ได้เป็นต้นแบบสำหรับการสอน ตลอดจนเพื่อนร่วมวิชาชีพทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอมา

อันประโยชน์ใดที่จะเกิดจากหนังสือเล่มนี้ ขอยกให้แก่บุพการี คณาจารย์ทุกท่าน กัลยาณมิตรทางวิชาการ และเพื่อนๆ พี่น้องๆไทยกัมปนาททุกคน ตลอดจนถึงทุกๆคนที่เป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จขึ้นมาได้ เช่น ก้อง อาเซียน(พงษ์พิพัฒน์ พันธุ์สุข)ที่ช่วยออกแบบปกที่สวยงาม เพื่อนพี่น้อง ทีมดีเตอร์ทั้งหลาย และท่านอื่นๆที่มีได้เอ่ยนาม ตลอดจนคณาจารย์ที่มีได้สอนแต่เป็นต้นแบบให้แก่ข้าพเจ้าจนกลายเป็น “ครูต้น” ได้จนถึงทุกวันนี้

ครูต้น

(วีระชาติ ศิริไกรวัฒนวงศ์)

มิถุนายน 2562

สารบัญ

วิธีสังเกตพยัญชนะต้น(กรณีรูปพยัญชนะ)	1
ควบแท้ควบไม่แท้ดูยังไง	4
อักษรนำคืออะไร	4
อักษรสามหมู่(ไตรยางค์)ดูยังไง	5
อักษรสูงถือเป็นเสียงเดียวกับอักษรต่ำคู่ จริงหรือ?	6
โจทย์ถามหาเสียงพยัญชนะต้น จะทำยังไง	7
พยัญชนะท้ายคืออะไร	8
สระแบ่งได้กี่ประเภท	8
ตารางฝึกประสมสระลดรูป	11
สระแต่ละรูปมีชื่อเรียกอย่างไร	12
สระมีกี่เสียง	13
ประเภทของวรรณยุกต์	14
คำเป็นคำตายดูยังไง	15
คำนี้ผันได้กี่เสียง	15
คำนี้เป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญ/เอก/โท/ตรี/จัตวาจริงไหม	16
พยางค์ปิด พยางค์เปิด ดูยังไง ครุ ลหุ เป็นยังไง	20
การประสมอักษร(โครงสร้างพยางค์)มีกี่แบบ	20
จะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นโครงสร้างพยางค์แบบไหน	21
โครงสร้างพยางค์(โครงสร้างคำ)แบบใหม่แนวภาษาศาสตร์เป็นยังไง	21
ใช้รูปวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง	22
อ่านคำให้ถูกต้องตามเสียงวรรณยุกต์	24
ผังมโนทัศน์สรุปการอ่านให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์	26
พื้นเสียงคืออะไร	27
คำมูล ประสม ดูยังไง	28
วิธีแยกโครงสร้างคำประสม	30
คำซ้อนเพื่อความหมาย พิจารณาจากอะไร คำซ้อนเพื่อเสียง เป็นยังไง	31
คำซ้ำ คืออะไร	32

คำสมาสที่ไม่กลมกลืนเสียง(สมาสแบบสมาส) คืออะไร	33
พยัญชนะสนธิสังเกตอย่างไร	34
สระสนธิสังเกตอย่างไร	35
ถ้าจะสนธิแบบสระสนธิจะทำอย่างไร	35
วิธีแยกคำที่เป็นสระสนธิออกจากกัน	37
นิคหิตสนธิ(นฤคหิตสนธิ)สังเกตอย่างไร+ถ้าจะสนธิแบบนิคหิตสนธิจะทำอย่างไร	38
การสนธิทุกประเภทถือเป็นส่วนหนึ่งของคำสมาสใช่หรือไม่	39
รู้ได้อย่างไรว่าคำนี้เป็นคำนามและคำชนิดอื่นๆ	40
คำไทย 12 ชนิดมีอะไรบ้าง	44
ตารางเปรียบเทียบคำไทย 7 ชนิดและคำไทย 12 ชนิด	48
จะรู้ได้อย่างไรว่าคำนี้ทำหน้าที่อะไรในประโยค	50
จะรู้ได้อย่างไรว่าประโยคนี้นี้เป็นประโยคชนิดต่างๆ	53
จะรู้ได้อย่างไรว่าประโยคนี้นี้เป็นประโยคสามัญ รวม ช้อน	55
จะรู้ได้อย่างไรว่าประโยคไหนเป็นประโยคซับซ้อน	56
การแต่งประโยคชนิดต่างๆ	59
คำไทยแท้ ดุยงใจ	69
เทคนิคหาคำนั้นเป็นคำที่มาจากภาษาใด	70
คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤตดุยงใจ	71
คำที่มาจากภาษาเขมร สังเกตจากอะไร	73
คำที่มาจากภาษาจีน เป็นยังง	74
คำทับศัพท์จากภาษาอังกฤษเขียนได้อย่างไร	74
ตัวอย่างคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มักเขียนผิด	75
คำศัพท์บัญญัติ มีลักษณะอย่างไร	76
เครื่องหมายวรรคตอนมีอะไรบ้าง	77
การอ่านวันเดือนปีแบบไทยอ่านอย่างไร	78
การอ่านบ้านเลขที่	79
พยัญชนะและสระไม่ออกเสียง	80
การอ่าน รร ฤ ฑ	80

คำพ้อง มีอะไรบ้าง	82
เราจะเรียงลำดับอักษรตามพจนานุกรมได้อย่างไร+การใช้พจนานุกรม	83
ลักษณะของคำขวัญที่ดีเป็นอย่างไร+เทคนิคการแต่งคำขวัญ	86
อักษรย่อมีหลักการเขียนอย่างไร	87
สำนวนไทยมีลักษณะอย่างไรบ้าง	88
คำสัมผัสคืออะไรและฝึกหาคำสัมผัสได้อย่างไร	89
ตารางฝึกสร้างคำคล้องจอง	91
ฝึกแต่งกลอนสี่ กลอนแปด กาพย์ โคลงและฉันท์มีขั้นตอนอย่างไร	93
ฉันท์แต่ละชนิดสังเกตได้อย่างไร	103
คำประพันธ์ประเภทกาพย์ กลอน โคลง แบ่งอ่านอย่างไร	104
เราจะแยกชนิดคำประพันธ์ประเภทต่างๆได้อย่างไร	105
ความหมายของคำ	106
การอ่านจับใจความ(ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง)มีเทคนิคอย่างไร	107
จะรู้ได้อย่างไรว่างานเขียนนั้นเป็นสารคดีหรือบันเทิงคดี	108
อธิบาย บรรยาย พรรณา เทศนา สาธก อุปมา มีหลักสังเกตอย่างไร	108
โวหารภาพพจน์แต่ละชนิดสังเกตได้อย่างไร	109
การคัดลายมือมีกี่แบบ	111
การละคำ การแทน การซ้ำ การเชื่อม คืออะไร	115
การผันคำ(วรรณยุกต์)	117
การแจกลูกสะกด	120
การประเมินสื่อสิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ พิจารณาอะไรบ้าง	124
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	
คำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย	125
ตัวอย่างศัพท์บัญญัติ	137
ประวัติผู้เขียน	146

พยัญชนะต้นคืออะไร

พยัญชนะต้นมี 2 ประเภท คือ พยัญชนะต้นเดี่ยวและพยัญชนะต้นคู่(ควบกล้ำและอักษรนำ)

วิธีสังเกตพยัญชนะต้น(กรณีรูปพยัญชนะ)

พยัญชนะต้นเดี่ยวคือ ก ถึง ฮ ที่อยู่ซ้ายมือสุด(หน้าสุด)ของคำ แต่ถ้าซ้ายมือสุดเป็น เ- แ- โ- ใ- ก็จะเป็นตัวที่2ถัดจากสระดังกล่าว เช่น

“กา” ก เป็นพยัญชนะต้นเดี่ยว

“โจ” จ เป็นพยัญชนะต้นเดี่ยว

พยัญชนะต้นคู่คืออะไร

พยัญชนะต้นคู่คือพยัญชนะต้นที่มีอักษร 2 ตัวคู่กันสามารถเป็นได้ทั้งควบแท้ ควบไม่แท้และอักษรนำ

หากพยัญชนะต้นต่อไปนี้ มี ร ล ว ตามมา อักษรทั้งสองตัวนั้นจะเป็นพยัญชนะต้นคู่(ควบกล้ำ/อักษรนำ)

พยัญชนะตัวแรก	พยัญชนะตัวที่2			ตัวอย่างคำ			ประเภทพยัญชนะ
	ร	ล	ว				
ก	กร	กล	กว	กราบ	กลัว	กวาด	ควบแท้
ข	ขร	ขล	ขว	ขรุขระ	ขลัง	ขวา	ควบแท้
ค	คร	คล	คว	ครู	คลัง	ความ	ควบแท้
ป	ปร	ปล		ปรับ	ปลา		ควบแท้
พ	พร	พล		พระ	พลอย		ควบแท้
ผ		ผล			ผลิ		ควบแท้
ต	ตร			ตรา			ควบแท้
ส	สร			สร้าง			ควบไม่แท้
ศ	ศร			ศรี			ควบไม่แท้
จ	จร			จริง			ควบไม่แท้
ช	ชร			ไชร์			ควบไม่แท้
ท	ทร			ทรม			ควบไม่แท้
ท	ทร			ทราน			ควบแท้ต่างประเทศ
ด	ดร			ดริม			ควบแท้ต่างประเทศ
บ	บร	บล		บรา	บลู		ควบแท้ต่างประเทศ
ฟ	ฟร	ฟล		ฟรี	ฟลุค		ควบแท้ต่างประเทศ
ห	หร	หล	หว	หรุ	หลาน	หวัง	อักษรนำ

หมายเหตุ

นอกจากนี้ยังมี อ และ ย อยู่ติดกัน ซึ่งถือเป็นอักษรนำ มี 4 คำ ได้แก่ อย่า อยู่ อย่าง อยาก

ถ้า ร เป็นพยัญชนะตัวที่ 2 แล้วไม่มีอักษร(ที่เป็นตัวสะกด)หรือสระใดๆตามมา คำนั้นถือเป็นคำที่ประสมด้วยสระออสะกดด้วยแม่กน เช่น กร อ่านว่า กอน โดย ร เป็นตัวสะกด ไม่ใช่ควบกล้ำ แต่ กรม อ่านว่า กรม คำนี้ กร เป็นควบกล้ำ มี ม เป็นตัวสะกด

กร อ่านว่า กอน Xควบ

กรม อ่านว่า กรม ✓ควบ

ถ้า ร เป็นพยัญชนะตัวที่ 2 แต่พยัญชนะตัวแรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง คำนั้นไม่ใช่ควบกล้ำแต่เป็นอักษรนำหรือคำที่อ่านเรียงพยางค์ เช่น พรอธ อ่านว่า ปะ-หฺรอด คำนี้เป็นอักษรนำ ปริมาณ อ่านว่า ปะ-ริ-มาน คำนี้เป็นคำที่อ่านเรียงพยางค์

ปราบ อ่านว่า ปราบ ✓ควบ

พรอธ อ่านว่า ปะ-หฺรอด Xควบ ✓อักษรนำ

ปริมาณ อ่านว่า ปะ-ริ-มาน Xควบ ✓อ่านเรียงพยางค์

แต่ถ้าคำนั้นขึ้นต้นด้วยสระ แ โ โ ไ ต้องดูให้ดีๆ ร ทำหน้าที่เป็นควบกล้ำหรือตัวสะกดโดยการอ่านออกเสียง ถ้าออกเสียงพยัญชนะต้นพร้อมกับ ร แสดงว่าเป็นควบกล้ำ แต่ถ้าออกเสียงพยัญชนะต้นเพียงเสียงเดียวและมีเสียงสะกดเป็นแม่กนแสดงว่า ร ไม่ใช่ควบกล้ำแต่เป็นตัวสะกด เช่น

โปร อ่านว่า โปร ร เป็นควบกล้ำ ✓ควบ

กโบร อ่านว่า กะ-โบน ร เป็นตัวสะกด Xควบ

ถ้า ล เป็นพยัญชนะตัวที่ 2 แล้วไม่มีอักษร(ที่เป็นตัวสะกด)หรือสระใดๆตามมา คำนั้นถือเป็นคำที่ประสมด้วยสระโอะสะกดด้วยแม่กน เช่น กล อ่านว่า กน โดย ล เป็นตัวสะกด ไม่ใช่ควบกล้ำ แต่ กลม อ่านว่า กลม คำนี้ กล เป็นควบกล้ำ มี ม เป็นตัวสะกด

กล อ่านว่า กน Xควบ

กลม อ่านว่า กลม ✓ควบ

ถ้า ล เป็นพยัญชนะตัวที่ 2 แต่พยัญชนะตัวแรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง คำนั้นไม่ใช่ควบกล้ำแต่เป็นอักษรนำหรือคำที่อ่านเรียงพยางค์ เช่น ผลิต อ่านว่า ผะ-หลิต คำนี้เป็นอักษรนำ พลัง อ่านว่า พะ-ลัง คำนี้เป็นคำที่อ่านเรียงพยางค์

ผลาญ	อ่านว่า ผลาน	✓ควบ
ผลิต	อ่านว่า ผะ-หลิด	Xควบ ✓อักษรนำ
พลัง	อ่านว่า พะ-ลิ่ง	Xควบ ✓อ่านเรียงพยางค์

แต่ถ้าคำนั้นขึ้นต้นด้วยสระ เ แ โ โใ ต้องดูให้ดีๆ ล ทำหน้าที่เป็นควบกล้ำหรือตัวสะกดโดยการอ่านออกเสียง ถ้าออกเสียงพยัญชนะต้นพร้อมกับ ล แสดงว่าเป็นควบกล้ำ แต่ถ้าออกเสียงพยัญชนะต้นเพียงเสียงเดียวและมีเสียงสะกดเป็นแม่กนแสดงว่า ล ไม่ใช่ควบกล้ำแต่เป็นตัวสะกด เช่น

เปล	อ่านว่า เปล ล เป็นควบกล้ำ	✓ควบ
เพล	อ่านว่า เพน ล เป็นตัวสะกด	Xควบ

ถ้า ว เป็นพยัญชนะตัวที่ 2 แล้วมีอักษร(ที่เป็นตัวสะกด)ตามมา คำนั้น ว ถือเป็นสระอวลรูป เช่น ขวด คำนี้ ขว ไม่ใช่ควบกล้ำแต่ ข เป็นพยัญชนะต้น(เดียว) ว เป็นสระอวลรูปไม้หันอากาศ และ ด เป็นตัวสะกด

ขวด	อ่านว่า ขวด	Xควบ
กวน	อ่านว่า กวน	Xควบ
ขวนขวาย	อ่านว่า ขวน-ขวาย	✓ควบ
ขวัญ	อ่านว่า ขวัน	✓ควบ

ถ้า ว เป็นพยัญชนะตัวที่ 2 แต่พยัญชนะตัวแรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง คำนั้นไม่ใช่ควบกล้ำแต่เป็นคำที่อ่านเรียงพยางค์ เช่น กวี อ่านว่า กะ-วี

กวด	อ่านว่า กวด	✓ควบ
กวี	อ่านว่า กะ-วี	Xควบ

แต่ถ้าคำนั้นขึ้นต้นด้วยสระ เ แ โ โใ ต้องดูให้ดีๆ ว ทำหน้าที่เป็นควบกล้ำหรือตัวสะกดโดยการอ่านออกเสียง ถ้าออกเสียงพยัญชนะต้นพร้อมกับ ว แสดงว่าเป็นควบกล้ำ แต่ถ้าออกเสียงพยัญชนะต้นเพียงเสียงเดียวและมีเสียงสะกดเป็นแม่เกวแสดงว่า ว ไม่ใช่ควบกล้ำแต่เป็นตัวสะกด เช่น

แคว	อ่านว่า แคว ว เป็นควบกล้ำ	✓ควบ
แหว	อ่านว่า แหว ว เป็นตัวสะกด	Xควบ

ถ้า หร และ หล ไม่มีอักษร(ที่เป็นตัวสะกด)หรือสระใดๆตามมา จะไม่ใช่อักษรนำ แต่จะอ่านว่า หอน และ หน โดยที่ ร และ ล ทำหน้าที่เป็นตัวสะกด

หร	อ่านว่า หอน	Xอักษรนำ
หล	อ่านว่า หน	Xอักษรนำ
หรีง	อ่านว่า หรีง	✓อักษรนำ
หลน	อ่านว่า หลน	✓อักษรนำ

ถ้าโจทย์ถามหาตัวอักษร เช่น ข้อใดมีอักษรสูงมากที่สุด แบบนี้ให้นับอักษรสูงทุกตัวที่เห็น ไม่ว่าจะเป็นพยัญชนะต้น หรือตัวสะกด เช่น ฉันทารถ ก็จะมีอักษร ฉ ห ถ แต่ถ้าถามหาพยัญชนะต้น ก็ตัดตัวสะกดออกไป (จะเหลือ ฉ ห) ส่วนคำที่มีอักษรนำต้องเอามาทั้ง 2 ตัว เช่น พ่อจะไปหาหมอ มีพยัญชนะต้นดังนี้ พ จ ป ห ม (คำนี้ถือว่าพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง)

ควบแท้ควบไม่แท้ดูยังไง

วิธีการดูว่าคำนั้นเป็นควบแท้หรือไม่แท้ให้ลองอ่านออกเสียง ถ้าพยัญชนะต้นออกเสียงพร้อมกันสองเสียงโดยออกเสียง /ร/,/ล/,/ว/ พร้อมกับพยัญชนะต้นแสดงว่าคำนั้นเป็นควบแท้ เช่น กราบ กลัว แก้ว แต่ถ้า ร ไม่ออกเสียงแสดงว่าคำนั้นเป็นควบไม่แท้ เช่น สร้าง เสรา จริ่ง ไซรั ทราม (คำนี้เป็นกรณีพิเศษที่ ทร ออกเสียงเป็น /ช/) บางคำอาจมี ร ล ว อยู่คู่กับพยัญชนะต้นแต่ไม่ใช่ควบกกล้าเพราะพยางค์แรกอ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียงซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งอักษรนำหรือคำที่อ่านเรียงพยางค์(อ่านเพิ่มเติมได้ที่ข้อ 2)

อักษรนำคืออะไร

อักษรนำ คือ พยัญชนะสองตัวเรียงกันและตัวหน้ามีอิทธิพลนำเสียงวรรณยุกต์ของตัวที่ตามมา ตัวหน้าจะเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลางตัวที่ตามมาเป็นอักษรต่ำเดี๋ยวนั้น มีลักษณะดังนี้

1. อ นำ ย (อย่า อยู่ อย่าง อยาก)
2. ห นำ ต่ำเดียว (ง ญ น ย ณ ร ว ม พ ล) **ห ที่นำ ร ล ว ไม่ถือเป็นอักษรควบ** เวล่านับเสียง พยัญชนะต้น ให้ ถือว่าเป็นเสียงอักษรที่ตาม “ห” มา เช่น หลาย คือเสียง /ล/
3. พยางค์แรก อ่าน อะกึ่งเสียง โดย อักษรสูงหรืออักษรกลาง นำอักษรต่ำเดียว ให้อ่านเหมือนมี ห นำหน้า อักษรต่ำเดี๋ยวนั้น เช่น ขนม ไสว สมัย มีคำบางคำที่ยกเว้น เรียกอ่านเรียงพยางค์ เช่น สมาคม
4. หากพยางค์แรกไม่ใช่อะกึ่งเสียงหรือออกเสียงอะกึ่งเสียงกลางคำแล้วพยางค์ถัดไปออกเสียงเหมือน มี ห นำให้เรียกว่า อ่านเลียนเสียงอักษรนำ เช่น ประโยชน์ ดำรัส รัศมี

อักษรสามหมู่(ไตรยางศ์)ดูยังไง

อักษรกลาง		อักษรสูง		อักษรต่ำคู่			อักษรต่ำเดี่ยว				
	ก	ข	ฃ	ค	ฅ	ฌ	ง				
	จ	ฉ		ช	ฌ	ณ	ญ				
ฎ	ฏ	ฐ		ฑ		ฒ	ณ				
ด	ต	ถ		ท		ธ	น				
บ	ป	ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม				
							ย	ร	ล	ว	
		ศ	ษ	ส							
				ห					ฬ		
อ				ฮ							
9 ตัว 7 เสียง		11 ตัว 7 เสียง		14 ตัว 7 เสียง (แต่ถ้าถามเกี่ยวกับเสียง พยัญชนะต้นจะนับรวม กับอักษรสูง)			10 ตัว 7 เสียง				

1.อักษรสูงเมื่อออกเสียงแล้วจะเป็นเสียง อ้อ เช่น ข ออกเสียง ขอ หรือจะจำตามหลักท่องจำว่า ผี ผาก
ฤง(ฐ) ข้าว(ข) สาร(ศ ษ) ให้ ฉั่น

2.อักษรต่ำคู่ เมื่อผันวรรณยุกต์แล้วเสียงจัตวาจะเป็นอักษรสูง เช่น ค ผันได้เป็น คอ ข่อ ค่อ ค้อ ขอ(ข)
หรือจะจำตามหลักท่องจำว่า พ่อ(ภ) คำ(ค ฌ) พัน ทอง(ธ ฑ ฒ) ซื่อ ช้าง(ณ) ฮ่อ

3.อักษรต่ำเดี่ยว เมื่อผันวรรณยุกต์แล้วเสียงจัตวาจะมีเหมือนเสียง ห นำ(และเมื่อเขียนก็จะปรากฏรูป
ห นำ) เช่น ง ผันได้เป็น งา หง่า ง่า จ้า หงา หรือจะจำตามหลักท่องจำว่า งู ใหญ่(ญ) นอน อยู่(ย) ณ ริม วัด โม
ฬี โลก วิธีจำอักษรต่ำเดี่ยวอีกวิธีคือ เมื่อนึกถึงอักษรตัวไหนให้จำคำที่ประสมด้วยอักษรตัวนั้นที่มี ห นำ เพราะ
จะมีเพียงอักษรต่ำเดี่ยวเท่านั้นที่ใช้ ห นำได้(ยกเว้น ณ พ) เช่น ง-หงาย ญ-หญิง น-หนู ย-หยิ่ง ร-รุ ว-แหวน
ม-หมา

4. อักษรกลาง เมื่อผันวรรณยุกต์แล้ว เสียงจัตวาเมื่อเขียนจะต้องมีไม้จัตวา เช่น จ ผันได้เป็น จา จ่า
จ๋า จ้า จ่า หรือจะจำตามหลักท่องจำว่า ไก่ จิก เด็ก(ฎ) ตาย(ฏ) บน ปาก โอ่ง

อักษรสูงถือเป็นเสียงเดียวกับอักษรต่ำคู่ จริงหรือ?

ถ้าเรียนเรื่องเสียงพยัญชนะต้นหรือเจอข้อสอบที่ถามหาเสียงพยัญชนะต้นและระบุว่าไม่นับเสียงซ้ำ อักษรสูงจะนับรวมกับอักษรต่ำคู่ แต่ถ้าหากเรียนเรื่องไตรยางศ์ อักษรแต่ละหมู่ถือเป็นคนละเสียงกันจะนับรวมกันไม่ได้

อักษรสูง	นับรวมกับ	อักษรต่ำคู่
ผ		พ ภา
ฝ		ฟ
ถ ฐ		ธ ท ฑ ฒ
ข ขุ		ค ฅ ฌ
ศ ษ ส		ซ
ห		ฮ
ฉ		ช ฌ

โจทย์ถามหาเสียงพยัญชนะต้น จะทำอย่างไร

ถ้าโจทย์ถามหาเสียงพยัญชนะต้น ให้ทำคำหรือประโยคนั้นเป็นอักษรย่อ

ห-นำ ให้นับตัวที่ 2 (หมอ-ม) ควบไม่แท้ถือเป็นเสียงพยัญชนะต้นเดียว(จริง-จ)

หลักจำ-ถามหาเสียงพยัญชนะต้น ค้นอักษรย่อ(พอจะไปหาหมอครับ- พ จ ป ห ม คร)

ถ้าข้อสอบถามเรื่องเสียงพยัญชนะ อักษรสูงให้นับรวมกับต่ำคู่(เช่น ข-ค ถือเป็นเสียง /ค/) **หลักจำ- ถ้า**
โจทย์ไม่นับเสียงซ้ำ สูงกับต่ำ(คู่)คือเสียงเดียวกัน เช่น เขาเคยขอข้าว มีเสียงพยัญชนะต้น(ไม่นับเสียงซ้ำ)
 เพียง 1 เสียง คือ /ค/

แต่ถ้าข้อสอบถามเรื่องไตรยางศ์อักษรแต่ละหมู่ถือเป็นคนละเสียงกัน

ถ้าถามหาเสียงพยัญชนะต้นเฉยๆให้นับทุกคำ เช่น พอจะไปหาหมอครับ- /พ จ ป ห ม คร/ มี 6 เสียง

ถามหาเสียงพยัญชนะต้นเดียวให้ตัดควบกล้ำ(ควบแท้) เช่น พอจะไปหาหมอครับ- /พ จ ป ห ม/ ตัด
 เสียง /คร/ ออกไป จะเหลือ 5 เสียง

ถ้าถามหาควบแท้ที่ไม่มีในภาษาไทยแต่เดิม(ควบแท้ที่มาจากภาษาอื่น)ให้จำว่า ดริม บลฺ ฟลฺ ฟรี บรา
ทรา(/ดร บล พล ฟร บร ทร/)

ควบแท้ให้สังเกตเสียงระหว่างคำของคำสมาสด้วย เช่น มิตรภาพ จักรวาล และคำที่มี ฤ เช่น พฤกษ
(พริก)

6.พยัญชนะต้นเสียง /ฤ/ ออกเสียง /ร/ ส่วนเสียง /ภ/ ออกเสียง /ล/

7. ท ออกเสียงได้ 2 อย่าง คือ เสียง /ด/ เช่น บัณฑิต มณฑป และเสียง /ท/ เช่น มณฑา มณฑล

พยัญชนะท้ายคืออะไร

พยัญชนะท้ายหรือตัวสะกด คือพยัญชนะที่อยู่ท้ายสุด(ขวามือสุด)ของคำ ยกเว้น 7 ตัว คือ ผ ฝ ฌ อ ห
ณ ฮ (จำว่า ผี ผาก ฌอ เอ็ม ให้ ฉัน ฮะ) โดยพยัญชนะท้ายจะอยู่ท้ายคำหรือพยางค์เสมอทั้งที่มีรูปสระและสระ
ลดรูป ยกเว้นตัวการันต์และตัวอักษรที่อยู่ในรูปสระบางรูปหรือสระประสมไม่ถึงเป็นพยัญชนะท้าย ได้แก่
สระอัว สระเอี้ย สระเอื้อ สระอือ สระออ เช่น บัว เมีย เกลือ มือ รอ

“กา” ไม่มีพยัญชนะท้าย

“กาน” น เป็นพยัญชนะท้าย

“นม” ม เป็นพยัญชนะท้าย

“เมย์” ไม่มีพยัญชนะท้าย แต่ ย เป็นตัวการันต์

“พิมพ์” ม เป็นพยัญชนะท้าย ส่วน พ เป็นตัวการันต์

“ไป” ไม่ปรากฏรูปพยัญชนะท้าย แต่มีเสียงพยัญชนะท้ายคือ /ย/

“ใช่” ไม่ปรากฏรูปพยัญชนะท้าย แต่มีเสียงพยัญชนะท้ายคือ /ย/

“ทำ” ไม่ปรากฏรูปพยัญชนะท้าย แต่มีเสียงพยัญชนะท้ายคือ /ม/

“เรา” ไม่ปรากฏรูปพยัญชนะท้าย แต่มีเสียงพยัญชนะท้ายคือ /ว/

รูปและเสียงพยัญชนะท้าย

คำที่ไม่ปรากฏรูปพยัญชนะท้าย เรียกว่า แม่ ก กา(ความหมายตามทฤษฎีเดิมแต่ในทางภาษาศาสตร์มี
ข้อปลีกย่อยเรื่องเสียงเพิ่มเติมด้วย)

สระ อำ ไอ โอ เอา แม้จะไม่ปรากฏรูปพยัญชนะท้ายแต่มีเสียงพยัญชนะท้ายเสมอ คือ

อำ = อ + ะ + ม มี /ม/ เป็นเสียงพยัญชนะท้าย

ไอ โอ = อ + ะ + ย มี /ย/ เป็นเสียงพยัญชนะท้าย

เอา = อ + ะ + ว มี /ว/ เป็นเสียงพยัญชนะท้าย

มาตรา	เสียง ท้าย	อักษรที่เป็นตัวสะกด*	ลักษณะ พยางค์	คำเป็น/คำตาย
แม่ก กา	-	-	พยางค์เปิด	สระเสียงสั้น-คำตาย สระเสียงยาว-คำเป็น
แม่กก	/ก/	ก ข ฃ ค ฅ ฌ	พยางค์ปิด	คำตาย
แม่กบ	/ป/	บ ป พ ฟ ภ		
แม่กด	/ต/	จ ช ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ด ต ถ ท ธ ศ ษ ส		
แม่กน	/น/	ญ ณ น ร ล ฬ		
แม่กม	/ม/	ม		คำเป็น
แม่เกย	/ย/	ย		
แม่เกอว	/ว/	ว		
แม่กง	/ง/	ง		
*อักษรที่เป็นตัวสะกดไม่ได้- ผ ฝ ณ อ ห ฌ ฮ (หลักจำ – ผี ผ่าก เณอ เอม ให้ ฉั่น ฮะ)				

สระแบ่งได้กี่ประเภท

(1)ประเภทของสระตามตำแหน่ง

สระที่ปรากฏตำแหน่งเดียว

หน้าพยัญชนะ	เ-	แ-	ใ-	ไ-	โ-	
หลังพยัญชนะ	-ะ	-า	-อ	-ว	-ย	-รร
บนพยัญชนะ	ิ	ึ	ึ	ึ	ึ	ึ
ใต้พยัญชนะ	ุ	ู				

สระที่ปรากฏสองตำแหน่ง

หน้าและหลัง	ะ	ะ	ะ	า	ะ	อ	ะ
หน้าและบน	เ	เ	เ				
บนและหลัง	ำ	ัว	ัวะ	ือ			

สระที่ปรากฏสามตำแหน่ง

หน้าบนและหลัง	เียะ	เีย	เือะ	เือ
---------------	------	-----	------	-----

(2)ประเภทของสระตามรูป

สระคงรูป รูปของสระปรากฏคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่

สระเสียงสั้น	ไม่มีตัวสะกด	มีตัวสะกด
สระอิ	ริ	กิน
สระเอะ	เตะ	-
สระแอะ	และ	-
สระอี	อี	ขึ้น
สระเอือะ	เลือะ	-
สระอะ	จะ	-
สระอุ	จุ	คุณ
สระโอะ	โตะ	-
สระเอาะ	เกาะ	-
สระเอียะ	เจียะ	-
สระเอือะ	เอือะ	-
สระอัวะ	ฝัวะ	-